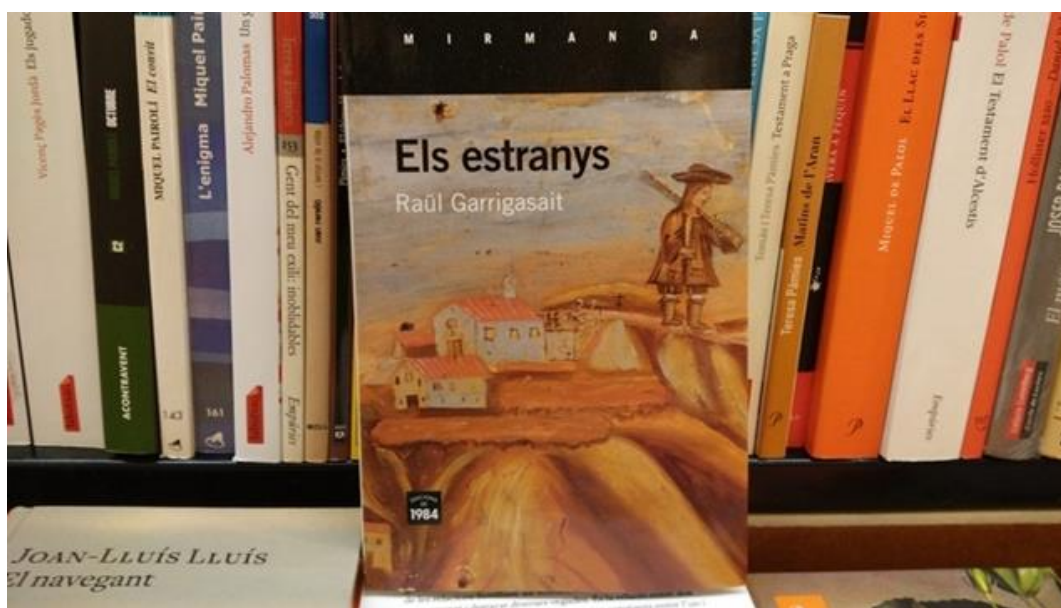

Tot és molt estrany

Raül Garrigasait s'entesta a "Els estranys" en una cosa que no porta enlloc: refer la vida d'un militar prussià a Solsona. Les obsessions que no porten enlloc acostumen a ser les millors.

Natàlia Ramon / *Catalunya Ràdio*

M'agraden les obsessions inofensives. Aquelles coses en les quals un es capfica, s'hi entesta, i que no fan mal a ningú, en tot cas només a ell mateix. Coses que són seves i prou, que els altres no entenen i que sembla que no porten enlloc.

Potser per això he llegit d'un sol glop "Els estranys", de **Raül Garrigasait**, que s'ha entestat en una cosa que no porta enlloc: refer la vida a **Solsona** d'un militar prussià de nom **Rudolf von Wielemann**, que hi arriba per lluitar en favor de la causa de **Carles de Borbó**. Som al 1833, a la primera guerra carlina, i, com diu en Garrigasait: "Que aquest prussià remot no importa a ningú? Entesos, no importa a ningú. Raó de més per parlar-ne."

"Els estranys" ([Edicions de 1984](#)) sembla producte d'una necessitat d'explicar la lluita entre la tradició i el que en aquell moment semblava la modernitat, i en Garrigasait, a parer meu, ho fa amb una prosa meticulosa que m'ha captivat i que fa que el lector s'endinsi en una Solsona petita, reclosa en ella mateixa, bruta per la guerra i aferrada a la tradició d'una **Església** immòbil a les altes esferes mitrades i armada per mossens pobres i bruts. I el prussià Wielemann hi arriba també mogut per la defensa de la tradició, i potser d'una nissaga militar. Però, és clar, tot és estrany a la Solsona carlina.

És estrany i deliciós el diàleg entre el protagonista i en Foraster, un suposat metge amb ganivet de carnisser, culte i isabelí amb qui debat sobre el bé i el mal, sobre Déu i la terra, i sobre el cel i els homes, la tradició, la causa i la música. És estranya la casa on s'hostatja, són estranys els **Sis Desconjuntats**, sis solsonins que lluiten amb la carlinada, esparracats de roba i de cap.

I quan he acabat "Els estranys" m'he aixecat d'una revolada i he anat corrent a buscar "[Caminant](#)", una de les meves cançons preferides de **Roger Mas**, i llavors els boscos del Solsonès han pres vida, en Wielemann ha caminat al ritme de les "[Cançons tel·lúriques](#)". I m'he preguntat què passa a Solsona. Com és que en Mas i en Garrigasait estan connectats d'aquesta manera amb la terra, amb la seva terra. Potser és que en la seva meravellosa combinatòria de tradició i modernitat encara queda vagant per Solsona algun gen carlí. I si és per llegir Raül Garrigasait i escoltar Roger Mas, benvinguts siguin els gens que han quedat escampats pels boscos dels Solsonès des de fa més de cent cinquanta anys.